

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/892/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6914203962
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6914203962.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35792752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho č. 16, IČO: 47233516, proti odporcovi 1/ F. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom v A., T. č. XXX/XX, a 2/ Z. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom v A., T. č. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., so sídlom v Banskej Bystrici, Janka Kráľa č. 7, IČO: 42309166, právne zastúpeného Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Janka Kráľa č. 7, v konaní o zaplatenie 801,02 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 12C/175/2014-35 zo dňa 16.09.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov trovy právneho zastúpenia vo výške 118,98 €, a to na účet alebo do rúk jeho právneho zástupcu v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, **p o t v r d z u j e**. Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** nahradiť trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na strane odporcov v odvolacom konaní vo výške 40,94 € na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v lehote troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcom domáhal zaplatenia sumy 801,02 € s príslušenstvom vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zamietol; o trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) tak, že v plnom rozsahu úspešným odporcom náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich náhradu neuplatnili, ani im v súvislosti s konaním žiadne nevznikli; navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov trovy právneho zastúpenia vo výške 118,98 €, a to na účet alebo do rúk jeho právneho zástupcu v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrok o trovách konania medzi navrhovateľom a vedľajším účastníkom na strane odporcov odôvodnil okresný súd tým, že vedľajší účastník, majúci v občianskom súdnom konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, na strane ktorého stojí, mal vo veci plný úspech. Vedľajší účastník si uplatnil náhradu trov konania, ktoré mu vznikli v súvislosti s právnym zastúpením advokátom vo výške 118,98 €, a to za dva úkony právnej služby po 51,45 € (prevzatie veci, podanie vyjadrenia) spolu s dvomi režijnými paušálmi po 8,04 €. Tieto trovy považoval okresný súd za trovy vynaložené účelne na bránenie práv odporcov, a pretože si ich vedľajší účastník na strane odporcov vyčíslil v súlade s Vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť tieto trovy vedľajšiemu účastníkovi v zmysle ustanovenia § 149 O.s.p. na účet jeho právneho zástupcu.

Proti rozsudku okresného súdu vo výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie. V konaní podľa neho došlo k vadám, uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď bola účastníkovi

konania postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), a súčasne v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p.). Namietal i to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je založené na nesprávnom vyhodnotení účelnosti trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Navrhovateľ nenapáda otázku samotného právneho zastúpenia ako takého ale len účelnosť nákladov na toto zastúpenie a nepreskúmateľnosť aplikácie zákonného ustanovenia, na základe ktorého súd rozhodol o povinnosti k náhrade trov konania. Súd nezákonne priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov aj preto, že tento subjekt ani nemá procesné postavenie vedľajšieho účastníka, pretože nepredložil súhlas odporkyne s účasťou v konaní. Ustanovenie § 93 O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014 síce výslovne neupravovalo požiadavku na súhlas s účasťou vedľajšieho účastníka, Najvyšší súd Slovenskej republiky však v rozhodnutí R 62/2014 skonštatoval, že: „... V oboch prípadoch, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia § 93 ods. 1 a 2 O.s.p., je podstatnou podmienkou vedľajšieho účastníctva v konaní súhlas (hlavného) účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať ...“. S účinnosťou od 01.01.2015 bola na základe zákona č. 353/2014 Z.z. do textu O.s.p. prevzatá podmienka, ktorú právna prax už predtým formulovala. Zákonodarcu výslovne stanovil požiadavku preukázania súhlasu už spolu s oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka do konania. Absencia súhlasu znamená, že súhlas s účasťou neexistuje, pričom nie je podstatný dôvod, pre ktorý sa tak stalo. Keďže účasť vedľajšieho účastníka v konaní nie je zákonnou, potom ani priznanie náhrady trov zastúpenia nemôže mať oporu v zákone. Vzhľadom na nezákonnosť a nedôvodnosť rozhodnutia o priznaní náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka navrhol napadnutý výrok rozsudku zmeniť a náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznať.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhol, aby odvolací súd výrok prvostupňového súdu o trovách vedľajšieho účastníka potvrdil. Do predmetného konania nevstúpil hromadným podaním, ale konkrétnym oznámením o vstupe s konkrétnym splnomocnením práve pre toto konanie. Vedľajší účastník sa k návrhu vyjadril až po zhodnotení celého skutkového stavu a jeho vyjadrenie nebolo formulárové ani neobsahovalo všeobecné ustanovenia o neprijateľných podmienkach. Odporcovia boli v konaní úspešní v dôsledku aktivity vedľajšieho účastníka, ktorý v konaní vystupoval na ich podporu. Nesporne mu tým vznikli trovy právneho zastúpenia, ktoré boli nielen účelne vynaložené, ale viedli k úspechu odporcov ako spotrebiteľov v spore. V konaní neexistuje zákonný dôvod, pre ktorý by trovy právneho zastúpenia nemali byť vedľajšiemu účastníkovi priznané. Námietku navrhovateľa o potrebe súhlasu odporcov s jeho vstupom do konania nepovažoval za dôvodnú, pretože oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania bolo doručené súdu pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 353/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok, kedy zákon podmienku súhlasu so vstupom do konania nevyžadoval. Uplatnil si trovy odvolacieho konania, ktoré vyčíslil v sume 40,94 € vrátane 20 % DPH.

Odporcovia sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcov podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., súd prizná účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania zo dňa 11.12.2013 voči odporcom domáhal zaplatenia sumy 801,02 € s príslušenstvom titulom neuhradených splátok úveru, poskytnutého odporcovi 1/ na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200017079, uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom 1/ dňa 19.12.2008. Základ nároku navrhovateľa vo vzťahu k odporcovi 2/ spočíval v pristúpení k záväzku odporcu 1/ podľa § 533 a nasl. Občianskeho zákonníka. Dňa 06.10.2014 bolo okresnému súdu doručené písomné podanie vedľajšieho účastníka, ktorým oznámil svoj vstup do konania na strane odporcov. Vo vyjadrení zo dňa 27.11.2014 vedľajší účastník poukázal najmä na spotrebiteľský charakter vzťahu založeného zmluvou o revolvingovom úvere zo dňa 19.12.2008; upozornil na neprijateľnosť viacerých zmluvných dojednaní, pričom zdôraznil, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. e), g) a i) zákona č.

258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho je potrebné považovať spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov; zmluva obsahuje údaj o poskytnutí revolvingu vo výške 334,13 €, ktorú musí dlžník uhradiť v neuvedenej dobe za zmluvnú odmenu, z ktorej nevyplýva, či sa jedná o ďalší úver, resp. inú zmluvu alebo či boli dlžníkovi poskytnuté aj tieto prostriedky; z uvedeného dôvodu považoval zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru za absolútne neplatnú; pre prípad, že by okresný súd posúdil zmluvu o revolvingovom úvere ako absolútne neplatnú a návrh navrhovateľa ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniesol námietku premlčania; žiadal návrh navrhovateľa zamietnuť a uplatnil si náhradu trov konania spolu vo výške 118,98 € za dva úkony právnych služieb po 51,45 € (prevzatie a príprava zastúpenia; písomné podanie) a dva režijné paušály po 8,04 €. Okresný súd následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom verejne vyhláseným dňa 16.09.2015 o zamietnutí návrhu a o trovách konania.

V prejednávanej veci je zrejmé, že predmetom konania bol nárok, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov. Pre správne rozhodnutie o odvolaní je potrebné primárne zodpovedať na otázky, či vedľajší účastník, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa, je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastúpením môže vzniknúť právo na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia.

Pre účely posudzovanej veci je potrebné uviesť, že účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania podľa § 93 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom do 31.12.2014) nastávajú už okamihom doručenia oznámenia o jeho vstupe súdu (bez ohľadu na konkrétnu fázu právoplatne neskončeného konania); výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane nie je potrebný (zo znenia ustanovenia § 93 ods. 2 a 3 O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014 nevyplývala zákonná podmienka výslovného súhlasu účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania); prípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania súd z vlastnej iniciatívy neskúma; dôvodom neprípustenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania je len výslovný nesúhlas podporovaného účastníka, ktorý tento oznámi súdu po doručení oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania; následný súhlas podporovaného účastníka sa vyžaduje len vo vzťahu ku konkrétnym procesným úkonom vedľajšieho účastníka, ktoré v konaní vykoná (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/188/2012 zo dňa 05.02.2013); vyššie uvedené závery sa v plnej miere uplatnia len vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, ktorým je právnická osoba, založená za účelom ochrany práv spotrebiteľa.

Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že od účinnosti novely Občianskeho súdneho poriadku, vykonanej zákonom č. 353/2014 Z.z., účinným od 01.01.2015, je v ustanovení § 93 ods. 3 O.s.p. za prvú vetu vložená nová druhá veta („Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada“); predmetný zákon v tejto súvislosti nezakotvil žiadne prechodné ustanovenia; v zmysle ustálených procesných zásad sa preto zákon č. 353/2014 Z.z. v plnom rozsahu aplikuje aj na všetky neskončené súdne konania; súčasne podľa zásady zákazu priamej retroaktivity platí, že všetky účinky procesných úkonov, ktoré nastali podľa právneho stavu, účinného do 31.12.2014, zostávajú v týchto konaniach v plnej miere zachované a nie je možné spätne vyžadovať splnenie podmienok, zavedených novou právnou úpravou, ktoré právna úprava účinná do 31.12.2014 nevyžadovala.

Z § 93 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (do Občianskeho súdneho poriadku bolo zavedené s účinnosťou od 15.10.2008 zákonom č. 384/2008 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky č. 10a k ustanoveniu § 93 ods. 2 O.s.p.) považuje aj zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže § 93 ods. 2 O.s.p. je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k § 93 ods. 1 O.s.p. špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z § 93 ods. 1 O.s.p., ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania. Z toho jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu,

vedľajší účastník má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník s tým, že nemusí preukazovať svoj právny záujem na jeho výsledku, pretože možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporcov (spotrebiteľov) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava, uvedená v § 93 ods. 2 O.s.p.. Z § 93 ods. 4 prvá veta O.s.p. možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu účelne vynaložených trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 O.s.p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Súčasne platí, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Keďže v konaní došlo k zamietnutiu návrhu a právo na náhradu trov konania vzniklo podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. plne úspešným odporcom, vzniklo právo na náhradu trov konania aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov, ktorý bol v konaní zastúpený právnym zástupcom z radov advokátov a uplatnil náhradu trov konania za poskytnuté právne služby. Zo žiadneho ustanovenia právneho poriadku nevyplýva nemožnosť vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť právnym zástupcom z radov advokátov. Pri rozhodovaní o jeho trovách konania súd posudzuje len účelnosť ich vynaloženia. Zohľadňujúc skutočnosť, že návrh navrhovateľa bol v konečnom dôsledku zamietnutý aj na základe námietok proti nároku navrhovateľa, vznesených vedľajším účastníkom v jeho právne kvalifikovanom vyjadrení zo dňa 27.11.2014, považoval odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, náklady vedľajšieho účastníka na strane odporcov, vynaložené na právnu pomoc, za vynaložené účelne. V prejednávanej veci preto vzniklo vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov právo na náhradu trov konania voči navrhovateľovi, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnych služieb - 1. prevzatie a príprava právneho zastúpenia vo výške 51,45 € spolu s režijným paušálom vo výške 8,04 € a 2. vyjadrenie vo veci samej zo dňa 27.11.2014 vo výške 51,45 € spolu s režijným paušálom vo výške 8,04 €, spolu trovy konania vedľajšieho účastníka vo výške 118,98 €, ktoré je navrhovateľ v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. povinný zaplatiť právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcov.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcov s odkazom na § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Vedľajší účastník bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný a uplatnil trovy odvolacieho konania. Odvolací súd preto uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov trovy odvolacieho konania vo výške 34,12 €, ktoré pozostávajú z odmeny právneho zástupcu vedľajšieho účastníka za jeden úkon právnej služby, t.j. vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 04.11.2015 vo výške 25,73 € (odmena znížená na polovicu podľa § 13a ods. 2 písm. b/ Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., pretože nešlo o vyjadrenie k odvolaniu proti rozhodnutiu vo veci samej) spolu s režijným paušálom vo výške 8,39 €; odvolací súd vedľajšiemu účastníkovi nepriznal právnym zástupcom uplatnených 20 % DPH vo výške 6,82 €, pretože z obsahu spisu nevyplýva a právny zástupca žiadnym spôsobom nepreukázal, že je jej platiteľom; trovy odvolacieho konania vedľajšieho účastníka v celkovej výške 34,12 € je navrhovateľ v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. povinný zaplatiť právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcov.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.